

Dosarul nr. 3ra-645/22
2-19120596-01-3ra-23062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Bostan, Gr.Dașchevici, Gh. Mîra)

Î N C H E I E R E

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terți Societatea pe Acțiuni „Electron Service”, Societatea pe Acțiuni „Bas - Aparat”, Societatea pe Acțiuni „Succin”, Societatea pe Acțiuni „Sigma”, Societatea pe Acțiuni „Covoare-Ungheni” cu privire la anularea în parte a actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni împotriva hotărârii din 18 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 19 iulie 2019 Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni (în continuare C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A.) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la anularea în parte a actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a invocat că, la data de 15 mai 2019 în adresa administratorilor fiduciar: C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. „Econ-Renaștere” S.A. și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” S.A., a parvenit hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019, prin care s-a hotărât de a aproba prețul inițial de vânzare, conform actului de evaluare a valorilor mobiliare și a părților sociale, deținute de administratorii fiduciar C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., „Econ-Renaștere” S.A. și „Compania

Fiduciară a Feroviarilor” S.A., care se expun la vânzare în modul stabilit de art. 146¹ alin. (2) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital (anexa nr. 1, anexa nr. 2 și anexa nr. 3). S-a permis Bursei de Valori a Moldovei nereflectarea în poziții deschise a listei valorilor mobiliare, expuse la licitație ca pachete unice, potrivit anexei numărul 1. S-a menționat că, în cazul exercitării drepturilor prevăzute de art. 146¹ alin. (3) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, președintele comisiilor de lichidare a administratorilor fiduciar C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., „Econ - Renaștere” S.A. și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” S.A. va informa în termen de până la 3 zile lucrătoare, de la data depunerii cererii de răscumpărare sau vânzare. S-a luat act de listele societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se vor expune la vânzare, după executarea de către persoanele indicate la punctul 5 și punctul 6 a cerințelor stabilite de prezenta hotărâre, anexa nr. 4 și anexa nr. 5; - lista societăților pe acțiuni și a societăților cu răspundere limitată, care au fost radiate din Registrul de stat al persoanelor juridice și respectiv, Registrul de stat al valorilor mobiliare în rezultatul lichidării (anexa nr. 6); - lista societăților, valorile mobiliare și părțile sociale ale cărora nu se expun la vânzare (anexa nr. 7). S-a prescris persoanelor indicate în art. 146¹ alin. (7) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, eliberarea în termenele stabilite de legislație, a actelor necesare efectuării tranzacțiilor de vânzare a pachetelor de acțiuni indicate în anexa nr. 4. S-a prescris administratorilor fiduciar C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., „Econ Renaștere” S.A. și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” S.A., în termen de 30 de zile din data intrării în vigoare a hotărârii, întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea expunerii la vânzare a valorilor mobiliare ale societăților pe acțiuni indicate în anexa nr. 4 și anexa nr. 5. Administratorii fiduciar C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., „Econ Renaștere” S.A. și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” S.A. au fost atenționați că, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a hotărârii menționate, vor fi aplicate măsuri de rigoare conform legislației.

Reclamanta a menționat că, la data de 11 iunie 2019 a formulat o cerere prealabilă în adresa Comisiei Naționale a Pieței Financiare, prin care a solicitat admiterea cererii prelabile și anularea hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019 în partea pct. 4 alin. (1) cu referire la anexa nr. 5, precum și în partea pct. 6 cu referire la anexa nr. 5.

Astfel, prin scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 06-1623 din 27 iunie 2019, recepționată la data de 05 iulie 2019, reclamanta a fost informată cu privire la netemeinicia cererii prelabile, fiind menționat că, actul administrativ contestat a fost emis cu respectarea legii, conform procedurii și competenței legale.

Reclamanta consideră că, hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.18/1 din 25 aprilie 2019 este neîntemeiată și ilegală în partea pct. 4 alin. (1), referitor la anexa nr. 5, și în partea pct. 6, referitor la anexa nr. 5.

Reclamanta a relevat că, în pct. 4 alin. (1) al hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019 este indicat că, se ia act de listele societății pe acțiuni, valorile mobiliare la pct. 5 și pct. 6 a cerințelor stabilite prin hotărârea nominalizată.

Totodată, în pct. 6 al hotărârii menționate supra este stipulat că, se prescrie administratorilor fiduciar C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., „Econ-Renaștere” S.A. și

„Compania Fiduciară a Feroviarilor” S.A., în termen de 30 de zile din data intrării în vigoare a hotărârii, întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea expunerii la vânzare a valorilor mobiliare ale societăților pe acțiuni indicate în anexa nr. 4 și anexa nr. 5.

La fel, reclamanta a invocat că, în anexa nr. 5 la hotărârea respectivă, este indicată lista valorilor mobiliare, care se vor expune la vânzare, după aprobarea prețului inițial de vânzare, de către comisiile de lichidare. În listă, la capitolul C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., sunt indicate următoarele societăți pe acțiuni: S.A. „Electron-Service”, S.A. „Bas-Aparat”, S.A. „Succin”, S.A. „Sigma” și S.A. „Covoare-Ungheni”. Totodată, în lista prezentată, în dreptul fiecărei societăți, este indicat numărul de clienți ai companiei fiduciare.

Reclamanta consideră că, valorile mobiliare ale societăților pe acțiuni menționate mai sus, reflectate în anexa nr. 5 la hotărârea contestată, nu urmează a fi expuse la vânzare, dat fiind faptul că în privința clienților, care dețin acțiuni în aceste societăți, este restabilită informația cu privire la aceștia (familie, nume, patronimic, numărul de acțiuni deținut și la care din aceste societăți se dețin acțiunile), urmând a le fi transmise în deținere reală activele, valorile mobiliare, fapt ce se reflectă și prin hotărârile irevocabile ale Judecătorei Chișinău și Curții de Apel Chișinău, prezentate anterior în adresa Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

În context, reclamanta a invocat art. 146¹ alin. (1) din Legea nr. 171 din data de 11 iulie 2012 privind piața de capital, care prevede expres expunerea spre vânzare a activelor clienților valorile mobiliare, părțile sociale, doar în cazul lipsei informației din registrele clienților. Însă, la caz, în anexa nr. 5 la hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019 este indicată lista societăților pe acțiuni, la care a fost restabilită informația din registrele clienților, fiind administrate și acte doveditoare în acest sens - hotărârile judecătorești.

Reclamanta a menționat că, s-a conformat dispozițiilor nominalizate, în temeiul cărora administratorii fiduciarți au asigurat restabilirea completă a informației din registrele clienților lor și au întreprins măsurile de rigoare, în vederea restabilirii și confirmării acesteia în instanța de judecată.

De asemenea, reclamanta a relevat că, potrivit cadrului legal în vigoare, companiile fiduciare, în calitate de administratori fiduciarți, nu sunt în drept să întreprindă careva măsuri în vederea expunerii la vânzări a valorilor mobiliare, proprietarii reali ai cărora sunt clienții, și se cunosc anume cine sunt, și câte acțiuni dețin în societățile pe acțiuni. Or, numai clienții C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. dispun de dreptul de dispoziție asupra bunurilor respective.

Reclamanta consideră că, la adoptarea actului administrativ contestat, Comisia Națională a Pieței Financiare nu a respectat cele trei reguli enunțate mai sus aplicabile, referitor la art. 1 Protocol nr. 1 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Mai mult decât atât, reclamanta a menționat că, Comisia Națională a Pieței Financiare nu a prezentat o motivare corespunzătoare cu privire la cele dispuse prin actul administrativ contestat, și că într-adevăr statul, prin autoritatea publică - Comisia Națională a Pieței Financiare ar urmări scopurile admise de lege, prin prisma celor trei reguli definite mai sus.

Reclamanta a relevat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa de principiu a statuat că, statul poate restrânge exercițiul unui drept, în speță, dreptul de proprietate, însă trebuie să se respecte întotdeauna principiile legalității, proporționalității și legitimității scopului urmărit, ceea ce la caz, consideră că aceste principii au fost încălcate de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Reclamanta a conchis că, punerea în executare a dispozițiilor contestate din hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019, va duce la încălcarea dreptului de proprietate a clienților C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A.

Reclamanta a menționat că, dreptul de a dispune de proprietate constituie un aspect tradițional și fundamental al dreptului de proprietate. Acest drept permite titularului de a intra într-o relație juridică cu o altă persoană cu privire la un bun, indiferent de forma acesteia. Astfel, prin dreptul de dispoziție asupra proprietății se înțelege posibilitatea generală recunoscută și garantată proprietarului de a întreprinde asupra bunurilor, pe care le deține, orice acțiuni cu consecințe juridice, inclusiv acțiuni de vânzare-cumpărare, donație, schimb, și altele.

Reclamanta a relevat că, numai clienții C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. pot dispune după bunul lor plac în privința bunurilor, ce le dețin cu drept de proprietate, inclusiv înstrăinarea acestora, prin vânzarea lor, sau prin alte modalități de înstrăinare stabilite de lege.

La fel, reclamanta a menționat că, expunerea spre vânzare și vânzarea valorilor mobiliare asupra cărora clienții C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. dețin dreptul de proprietate, prin prisma art. 146¹ din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, va duce la încălcarea gravă a dreptului de proprietate al acestora.

Reclamanta a solicitat anularea hotărârii Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019 în partea pct. 4 alin. (1) cu referire la anexa nr. 5, precum și în partea pct. 6 cu referire la anexa nr. 5 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la anularea hotărârii nr. 18/1 din 25 aprilie 2019 în partea pct.4 alin.(1) cu referire la anexa nr.5, și în partea pct.6 cu referire la anexa nr.5 (f.d.38, vol. II).

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 18 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, la data de 14 iulie 2020 C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă acțiunea C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. (f.d. f.d.53, vol. II).

Hotărârea motivată din 18 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată avocatului Dumitru Harea, care reprezintă interesele apelantei C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., la data de 24 august 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d.62, vol. II).

La data de 16 septembrie 2020 C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a depus motivarea apelului (f.d.67-73, vol. II).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. împotriva hotărârii din 18 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în proces în calitate de terți au fost atrași: „Electron – Service” S.A., „Bas - Aparat” S.A., „Succin” S.A., Societatea pe Acțiuni „Sigma”, „Covoare-Ungheni” S.A (f.d.106 vol. II).

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A, fiind menținută hotărârea din 18 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.173; 174-189, vol. II).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a invocat că, art. 146¹ alin. (1) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital indică expres că, prin derogare de la prevederile art. 147 alin. (12), activele clienților (valorile mobiliare, părțile sociale), aflate în administrare fiduciară la administratorii fiduciar, care, în termenul stabilit, nu au fost transmise în deținere reală din motivul lipsei informației din registrele clienților, sunt expuse spre vânzare în modul stabilit de prezentul articol și de actele normative ale Comisiei Naționale. Totodată, alin. (12) al aceluiași articol indică că, în cazul în care, în perioada de înstrăinare a activelor conform prevederilor prezentului articol, este restabilită informația din registrele clienților, administratorii fiduciar inițiază repartizarea mijloacelor bănești către clienții lor, proporțional (în coraport) cu mărimea valorilor mobiliare/părții sociale deținute de fiecare client, în termen de cel mult 3 luni după aprobarea de către Comisia Națională a raportului de lichidare și a proiectului de repartizare a activelor.

Instanța de apel a menționat că, prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la aprobarea și modificarea unor acte normative nr. 40/4 din 10 septembrie 2018, s-a aprobat Regulamentul privind modul de încetare a activității de administrare fiduciară a investițiilor, conform anexei.

Astfel, potrivit pct. 8 al Regulamentului privind modul de încetare a activității de administrare fiduciară a investițiilor, Comisia de lichidare a administratorilor fiduciar, care se află în proces de lichidare a genului de activitate profesionistă pe piața valorilor mobiliare, în vederea încetării activității de administrare fiduciară a investițiilor, va întreprinde următoarele acțiuni: 1) întocmirea, aprobarea și prezentarea Comisiei Naționale a actului de inventariere a activelor aflate în administrare fiduciară și a actului de evaluare; 2) realizarea procesului de vânzare a activelor; 3) aprobarea și prezentarea Comisiei Naționale a raportului de lichidare și a proiectului de repartizare a activelor; 4) repartizarea mijloacelor bănești către clienții administratorului fiduciar conform informației restabilite; 5) transmiterea mijloacelor bănești nerepartizate în Fondul de compensare a investitorilor.

Iar, potrivit pct.9 al Regulamentului menționat, Comisia de lichidare, în termen de 4 luni din data intrării în vigoare a prezentului Regulament, efectuează inventarierea activelor aflate în administrare fiduciară și întocmește actul de inventariere (în care vor fi reflectate datele privind toate activele aflate în administrare fiduciară) și actul de evaluare. În condițiile prevederilor legale în vigoare, care stabilesc expres procedura și măsurile ce urmează a fi întreprinse în vederea încetării activității pe piața de capital a administratorilor fiduciar, aceștia din urmă sunt obligați în executarea acestora, inclusiv în modul cerut de legislație.

Astfel, instanța de apel a relevat că, la data aprobării hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019, în temeiul prevederilor menționate, urmare a netransmiterii în deținere reală a acțiunilor aflate în administrare fiduciară din motivul lipsei informației din registrele clienților și omiterii termenului stabilit de legislație, inclusiv cazul de restabilire a acestora în perioada de înstrăinare, administratorului fiduciar C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. îi revine obligația de expunere spre vânzare a activelor/inițiere de repartizare a mijloacelor bănești către clienții acestora.

Instanța de apel consideră că sunt neîntemeiate afirmațiile C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. precum că, societățile pe acțiuni reflectate în anexa nr. 5 la hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019, nu urmează a fi expuse la vânzare, dat fiind faptul că în privința clienților, care dețin acțiuni în aceste societăți, este restabilită informația cu privire la aceștia, și precum că, punerea în executare a dispozițiilor contestate din hotărârea respectivă, va duce la încălcarea dreptului de proprietate al clienților C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., în conformitate cu art. 46 din Constituția Republicii Moldova, în care este indicat că, dreptul la proprietatea privată este garantat.

Instanța de apel a menționat că, dispozițiile articolului nominalizat obligă statul și ceilalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune, ce ar aduce atingere acestui drept. Or, dispunerea măsurilor/acțiunilor expuse supra, în vederea lichidării participantului profesionist la piața valorilor mobiliare derivă din necesitatea apărării drepturilor clienților administratorului fiduciar. În acest context, fiind relevante prevederile cap.V din Regulamentul privind modul de încetare a activității de administrare fiduciară a investițiilor după cum urmează: în termen de 30 de zile de la finalizarea procedurii de vânzare a activelor în modul prevăzut de Capitolul IV, Comisia de lichidare va întocmi și va aproba raportul de lichidare și proiectul de repartizare a activelor; raportul de lichidare va reflecta: informația privind activele înstrăinate (lista societăților, cu indicarea sumei mijloacelor bănești încasate din realizare, inclusiv venitul investițional rezultat din administrarea activelor); lista societăților lichidate și radiate din Registrul de stat al persoanelor juridice; lista valorilor mobiliare și a părților sociale indicate în art.146¹ alin.(9) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital; lista societăților la care este restabilită informația din registrele clienților, precum și deciziile finale privind confirmarea acestora în instanța de judecată; devizul cheltuielilor preconizate pentru finalizarea procedurii de încetare a activității de administrare fiduciară a investițiilor.

Proiectul de repartizare a activelor va stabili lista societăților la care informația din registrele clienților a fost restabilită și confirmată în instanța de judecată, cu includerea următoarelor date: suma mijloacelor bănești care revine fiecărui client al administratorului fiduciar, ținând cont de principiul de repartizare prevăzut de art.146¹ alin.(12) din Legea nr.171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital; denumirea băncii și datele despre contul bancar în care vor fi transferate mijloacele bănești, ținând cont de pct.4 subpct.2). Comisia de lichidare, în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării raportului de lichidare și a proiectului de repartizare a activelor, le va prezenta la Comisia Națională pentru aprobare, cu anexarea procesului-verbal al ședinței comisiei de lichidare. După aprobarea de către Comisia

Națională a raportului de lichidare și a proiectului de repartizare a activelor, comisia de lichidare va întreprinde măsurile stabilite de pct.4 subpct.2) și 4) pentru societățile la care informația din registrele clienților este restabilită și confirmată în instanța de judecată; va executa prevederile art.146¹ alin.(9) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital. În cazul societăților la care informația din registrele clienților este restabilită, dar nu există decizia finală a instanței de judecată privind confirmarea acesteia, comisia de lichidare va întreprinde măsurile de rigoare în vederea confirmării informației restabilite. În cazul în care, în termenul stabilit de art. 146¹ alin.(13) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, informația din registrele clienților va fi restabilită și confirmată de instanța de judecată, comisia de lichidare va întreprinde acțiunile stabilite de pct.35, cu informarea prealabilă a Comisiei Naționale. La expirarea termenului stabilit de art. 146¹ alin.(13) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, comisia de lichidare va transfera în contul bancar al Fondului de compensare a investitorilor soldul mijloacelor bănești nerepartizate și va prezenta Comisiei Naționale un raport.

Instanța de apel a relevat că, hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1 din 25 aprilie 2019, a fost emisă întru executarea Legii nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital (art. 146¹ alin. (1) și alin.(12).

Astfel, instanța de apel a menționat că, în contextul normei art. 146¹alin.(1) și alin.(12), noțiunea de „termen stabilit” pentru transmiterea în deținere reală, se referă la perioada 15 septembrie 2013 - 15 iunie 2015. Or, acest termen este prevăzut pentru transmiterea nemijlocită în deținere reală a activelor clienților, nu și pentru intentarea procedurilor de solicitare a informațiilor de la organele de drept și întreprinderea măsurilor în vederea restabilirii și confirmării informației din registrele clienților. Astfel, ulterior perioadei menționate, conform prevederilor articolului menționat, în cadrul procesului de încetare a activității pe piața de capital a administratorilor fiduciar, începe procedura de expunere la vânzare a activelor clienților.

La acest capitol, instanța de apel a relevat că, prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la prescrierea executării de către unele companii fiduciare a hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 5/2 din 10 februarie 2017, urmare a examinării informației prezentate de către societățile pe acțiuni „Compania Fiduciară a Feroviarilor”, Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” și Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” privind activitățile întreprinse în vederea executării hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.12/1 din data de 10 martie 2015 „Cu privire la „Compania Fiduciară a Feroviarilor” S.A. nr.12/2 din 10 martie 2015 „Cu privire la retragerea licenței Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere” S.A. nr.12/3 din 10 martie 2015 „Cu privire la retragerea licenței Companiei Fiduciare „BV Fiduciar Invest” S.A., nr.36/9 din 26 iunie 2015 „Cu privire la prescrierea executării de către unele companii fiduciare a hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare”, nr.2/3 din 15 ianuarie 2016 „Cu privire la prescrierea repetată a executării de către unele companii fiduciare a hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiar” și nr. 38/7 din 28 iulie 2016 „Cu privire la prescrierea executării de către unele companii fiduciare a hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare întru asigurarea executării prescripțiilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, emise prin hotărârile nominalizate, în temeiul

art.1 alin.(1), art.3, art.8 lit. b), art.9 alin.(1) lit. c) și d), art.22 alin.(3), art.25 alin.(2) din Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, art.1 alin.(2) și alin.(3), art.2 alin.(1), art.146 alin.(1), art.147 alin.(10) lit. b) din Legea nr.171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, art.79 din Legea nr.1134-XIII din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni”, Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât de a prescrie societăților pe acțiuni „Compania Fiduciară a Feroviarilor”, Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” și Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest”: executarea hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.12/1 din 10 martie 2015, nr.12/2 din 10 martie 2015 și nr.12/3 din 10 martie 2015 în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, inclusiv transmiterea în deținere reală a activelor clienților lor (fondatorilor administrării fiduciare); depunerea diligenței corespunzătoare și întreprinderea tuturor măsurilor necesare în vederea asigurării păstrării (conservării) activelor clienților (fondatorilor administrării fiduciare) și finalizării lichidării activității profesionale pe piața valorilor mobiliare, inclusiv de a face uz de dreptul lor de a cere răscumpărarea acțiunilor deținute în societățile pe acțiuni ce fac parte din structura activelor administrate, în condițiile stabilite în art.79 din Legea nr.1134-XIII din 02 aprilie 1997, cu acordul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare. S-a menționat că, solicitările acordurilor prelabile ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare urmează a fi prezentate în termen de cel mult 15 zile de la data producerii evenimentului, care a condiționat răscumpărarea, indicat în art.79 alin.(6) din Legea nr.1134-XIII din 02 aprilie 1997. S-a menționat că, societățile pe acțiuni „Compania Fiduciară a Feroviarilor”, Compania Fiduciară „Econ-Renaștere”, Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” vor informa lunar Comisia Națională a Pieței Financiare despre executarea prezentei prescripții, cu anexarea documentelor justificative. Au fost avertizați administratorii societăților pe acțiuni „Compania Fiduciară a Feroviarilor”, Compania Fiduciară „Econ-Renaștere”, Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” asupra necesității executării plenare a prezentei hotărâri, precum și a respectării necondiționate a cerințelor legislației în vigoare. S-a atenționat că, în caz contrar, vor fi aplicate măsurile de rigoare prevăzute de legislație. Controlul asupra executării prezentei hotărâri s-a pus în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.

Instanța de apel a invocat că, la caz, C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. în perioada menționată a neglijat prescripțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, astfel subminând însemnătatea și prioritatea în privința apărării drepturilor clienților administratorului fiduciar. Respectiv, informația din registrele clienților în privința societăților incluse în anexa nr. 5 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/1/2019, a fost confirmată prin intermediul procedurilor de constatare a faptului, care are valoare juridică, prin hotărârile instanțelor de judecată după cum urmează: S.A. „Covoare-Ungheni” - decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019 (dosarul nr. 2a-2998/18); S.A. „Sigma” - hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Central din 31 mai 2018 (dosarul nr. 2c-366/17); S.A. „Electron-Service” - hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Central din 18 decembrie 2018 (dosarul nr. 2-2167/ 18); S.A. „Succin” - hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Central din 18 decembrie 2018 (dosarul nr. 2-2237/18); SA „Bas-Aparat” - hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Central din

18 decembrie 2018 (dosarul nr. 2-2170/18), ceea ce atestă neîncadrarea vădită a administratorilor fiduciarî în termenul stabilit pentru transmitere în deținere reală.

Instanța de apel a relevat că, din procesul -verbal nr. 3 din 13 iunie 2019 al ședinței comisiei de lichidare a C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., rezultă că, membrii comisiei de lichidare a C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. au votat pentru aprobarea actului de evaluare a societăților pe acțiuni din anexa nr. 5 și anume, S.A. „Electron- Service”, S.A. „Bas-Aparat”, S.A. „Succin”, S.A. „Sigma” și S.A. „Covoare-Ungheni”, care urmau a fi expuse la vânzare în cadrul licitațiilor cu strigare, organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare, conform prețurilor stabilite. Prin urmare, C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. și-a exprimat acordul asupra executării actului contestat urmând întocmai etapele legale prenotate.

La data de 13 martie 2022 C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a depus recurs împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care acțiunea C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. să fie admisă integral (f.d.192, vol. II).

Ulterior, la data de 02 iunie 2022 C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului (f.d.201-208, vol. II).

În susținerea recursului recurenta C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Recurenta a menționat că, în ședința de judecată a primei instanțe din data de 06 martie 2020 a înaintat o cerere privind atragerea terților în procesul de judecată, și anume dispunerea atragerii a S.A. „Electron Service”, S.A. „Electron - Service”, S.A. „Bas - Aparat”, S.A. „Succin”, S.A. „Sigma”, S.A. „Covoare-Ungheni” în calitate de terți în cadrul procesului intentat la acțiunea C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind anularea parțială a actului administrativ, cu expedierea în adresa acestora a copiilor înscrisurilor depuse la dosar până la ședința de atragere a lor în proces.

Iar, la data de 09 martie 2020, reprezentantul C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a înaintat o cerere privind atragerea terților în procesul de judecată, și anume dispunerea atragerii în calitate de terți a persoanelor menționate în listele anexate la cererea în cauză, fiind anexate la materialele cauzei o serie de hotărâri judecătorești, în care erau indicați nemijlocit clienții - deținătorii reali ai valorilor mobiliare.

Recurenta a relevat că, prin încheierea din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, i s-a refuzat atragerea în proces a terților menționați.

Astfel, la data de 11 martie 2020 a depus recurs împotriva încheierii din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, însă judecătorul raportor a refuzat transmiterea cauzei în instanța de recurs pentru soluționarea recursului.

Recurenta a invocat că, la data de 12 iunie 2020 a înaintat o cerere de recuzare judecătorului raportor de la examinarea prezentei cauze, însă din motive necunoscute cererea de recuzare a fost lăsată fără examinare. Or, C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. nu a fost înștiințată despre data examinării cererii de recuzare.

În afară de aceasta, recurenta a menționat că, prima instanță neîntemeiat a respins acțiunea înaintată de C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. invocând că, aceasta nu a transmis în termenul stabilit, în deținere reală activele clienților (valorile mobiliare, părțile sociale), aflate în administrare fiduciară, din motivul lipsei informației din registrele clienților, astfel, în temeiul hotărârii contestate au fost expuse spre vânzare în modul stabilit de lege.

În acest context, recurenta a relevat că, Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital în art. 146¹ alin. (1) expres prevede că, activele clienților (valorile mobiliare, părțile sociale), aflate în administrare fiduciară la administratorii fiduciar, care, în termenul stabilit, nu au fost transmise în deținere reală din motivul lipsei informației din registrele clienților sînt expuse spre vânzare în modul stabilit de prezentul articol și de actele normative ale Comisiei Naționale.

Recurenta a invocat că, reglementările legale invocate mai sus, prevăd expres expunerea spre vânzare a activelor clienților (valorile mobiliare, părțile sociale), doar în cazul lipsei informației din registrele clienților, circumstanță, care nu a fost luată în considerare de către instanța de apel. Însă, la caz, în anexa nr. 5 la hotărîrea contestată este indicată lista societăților pe acțiuni, la care a fost restabilită informația din registrele clienților, fiind administrate și acte doveditoare în acest sens - hotărârile judecătorești. Or, C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. s-a conformat dispozițiilor art. 146¹ alin. (10) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, în temeiul cărora administratorii fiduciar au asigurat restabilirea completă a informației din registrele clienților lor și au întreprins măsurile de rigoare în vederea restabilirii și confirmării acesteia în instanța de judecată.

Recurenta a relevat că, potrivit cadrului legal în vigoare, companiile fiduciare în calitate de administratori fiduciar, nu sunt în drept să întreprindă careva măsuri în vederea expunerii la vânzare a valorilor mobiliare, proprietarii reali ai cărora sunt clienții companiei și se cunosc anume cine sunt și câte acțiuni dețin în societățile pe acțiuni, numai ultimii dispunând de dreptul de dispoziție asupra bunurilor respective.

Astfel, recurenta a menționat că, numai clienții C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. pot dispune după bunul lor plac în privința bunurilor ce le dețin cu drept de proprietate, inclusiv înstrăinarea acestora, prin vânzarea lor sau prin alte modalități de înstrăinare stabilite de lege.

La data de 27 iunie 2022 în adresa intimă Comisiei Naționale a Pieței Financiare, și terților Societății pe Acțiuni „Electron - Service”, Societății pe Acțiuni „Bas - Aparat”, Societății pe Acțiuni „Succin”, Societății pe Acțiuni „Sigma”, Societății pe Acțiuni „Covoare-Ungheni” a fost expediată copia recursului depus de C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 212, vol. II).

Deși terții Societatea pe Acțiuni „Electron Service”, Societatea pe Acțiuni „Electron - Service”, Societatea pe Acțiuni „Bas - Aparat”, Societatea pe Acțiuni „Succin”, Societatea pe Acțiuni „Sigma”, Societatea pe Acțiuni „Covoare-Ungheni” au recepționat copia recursului depus de C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., fapt ce se confirmă prin avizele de recepție, anexate la materialele cauzei, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe la recursul C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. (f.d.213-218, vol. II).

Totodată, la data de 19 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, intimata Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință la recursul C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2022 (f.d.173; 174-189, vol. II).

La data de 13 martie 2022 C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a depus recurs împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care acțiunea C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. să fie admisă integral (f.d.192, vol. II).

Decizia motivată din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. la data de 18 mai 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d. 199, vol. II).

La data de 02 iunie 2022 C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului (f.d.201-208, vol. II).

Astfel, recursul depus de către C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A., în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu

prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurente C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A precum că de către instanțele ierarhic inferioare au fost încălcate

normele procedurale prin faptul că nu a fost examinată cererea de recuzare a judecătorului primei instanțe, Viorica Dodon.

Or, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată din data de 11 iunie 2020, cererea de recuzare nominalizată a fost depusă la etapa pledoariilor (f.d.27-28 vol. II), contrar prevederilor art. 202 alin. (4) din Codul administrativ în coroborare cu art. 52 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în care este stipulat că propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond.

Astfel, legitim și întemeiat cererea de recuzare a judecătorului primei instanțe, Viorica Dodon fără a fi examinată, a fost anexată la materialele cauzei (f.d. 28 vol. II).

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat și argumentul recurentei C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A precum că nu a fost examinat recursul împotriva încheierii protocolare din data de 09 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea privind atragerea în proces a persoanelor terțe, iar ca motiv de inadmisibilitate a cererii nominalizate, prima instanță a indicat faptul că cererea a fost depusă după expirarea termenilor stabiliți pentru pregătirea dezbaterilor judecătorești (f.d.7 vol. II)

Or, recurenta C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. la examinarea cauzei în instanța de apel, în cadrul ședinței de judecată din 27 ianuarie 2021 a solicitat atragerea în proces în calitate de terți a „ Electron Service” S.A., „Bas Aparat” S.A., „Succin” S.A., „Sigma” S.A. și „Covoare Ungheni” S.A. și a acționarilor acestora (f.d.101 vol. II).

Prin încheierea din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus atragerea în proces în calitate de terți: „ Electron Service” S.A., „Bas Aparat” S.A., „Succin” S.A., „Sigma” S.A. și „Covoare Ungheni” S.A. și s-a respins atragerea în proces a acționarilor „Electron Service” S.A., „Bas Aparat” S.A., „Succin” S.A., „Sigma” S.A. și „Covoare Ungheni” S.A., pe motiv că atragerea unui număr mare de persoane, interesele cărora pot fi reprezentate de către societățile atrase în proces, va duce la tergiversarea examinării cauzei (f.d.103-106 vol. II).

Astfel, prin soluționarea de către instanța de apel a cererii privind atragerea în proces a persoanelor terțe, a decăzut necesitatea soluționării recursului împotriva încheierii protocolare din 09 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea privind atragerea în proces a persoanelor terțe.

Mai mult, din înregistrările audio a ședințelor de judecată a instanței de apel, rezultă că, reprezentantul C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A. la faza pledoariilor a solicitat doar admiterea apelului împotriva hotărârii din 18 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, fără a solicita examinarea recursului împotriva încheierii protocolare din 09 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

În circumstanțele menționate, Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de C.F. „BV Fiduciar Invest” S.A.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nina Vascan